

*guia del bon
govern*

Som – Fundació Catalana Tutelar

índex —

<i>capítol primer</i>	4
<i>disposicions generals</i>	4
article 1. objectiu.....	4
article 2. vigència i modificació	4
<i>capítol segon</i>	6
<i>disposicions relatives a l'organització interna del Patronat</i>	6
article 3. organització i funcions del Patronat.....	6
article 4. sobre els patrons	7
article 5. sobre el patró en cap	10
article 6. sobre els càrrecs dins el Patronat.....	10
<i>disposicions finals</i>	11
<i>entrada en vigor</i>	11
<i>qualitat</i>	11

capítol primer —

disposicions generals —

article 1. objectiu

Aquesta guia de Bon Govern ha estat elaborada pel Patronat de Som – Fundació i supervisades per l'Eress de la mateixa fundació.

En aquest document es defineixen recomanacions per a la millora contínua i l'autoregulació amb la finalitat d'assegurar un bon funcionament de Som – Fundació.

article 2. vigència i modificació

La guia tindrà vigència des de la mateixa data d'aprovació pel Patronat de Som – Fundació, i amb una durada indefinida, fins que es procedeixi a la seva modificació.

2.1 Som – Fundació:

Som – Fundació es regeix per un conjunt de **principis ètics** al servei de les persones que han de configurar una **acció moral**, tot promovent una societat més humana i uns estils de vida més convencionals. Són les persones amb DID a qui va dirigida l'acció de Som – Fundació, segons marquen els propis estatuts.

La missió de Som – Fundació ha estat formulada de la manera següent:

“Som – Fundació vetlla perquè les persones amb discapacitat intel·lectual o del desenvolupament disposin dels ajuts i suports necessaris per poder desenvolupar el seu projecte personal al llarg de la seva vida.”

Aquesta adaptació al futur, que d'alguna manera ja és present pels més de 25 anys d'actuació, queda recollida en la visió de Som – Fundació:

“Som – Fundació pretén ser una institució referent i consolidada en el territori català que, a partir del compromís amb la societat i amb les persones amb discapacitat intel·lectual o del desenvolupament, treballi per la seva plena integració, l'exercici dels seus drets i la millora de la seva qualitat de vida”.

2.2 Els valors de Som – Fundació són:

2.2.1 COMPROMÍS I RESPONSABILITAT SOCIAL. L'entitat té un compromís amb les persones que tutela i amb la societat en general, per tal d'identificar i fer visible el desenvolupament dels drets socials i exigir una responsabilitat pública i social. Els criteris en els quals

Som – Fundació es basa per aconseguir-ho són: personalització, acompanyament, integritat, justícia i humanisme.

2.2.2 TRANSPARÈNCIA. Els comptes, el patrimoni i l'administració en general, tant de la fundació com de les persones tutelades, són rigorosos i compleixen sempre els principis generals comptables i es donen a conèixer, regularment, als òrgans pertinents (Protectorat, Administració, Fiscalia, etc.), de manera que la societat pugui tenir plena garantia de la tasca realitzada. Els criteris en què Som – Fundació es basa per aconseguir-ho són els següents: eficàcia, eficiència, professionalitat, austeritat i innovació.¹

2.2.3 INDEPENDÈNCIA. Per tal de garantir el control de la qualitat de vida i benestar de les persones tutelades, l'entitat no presta serveis residencials, laborals, educatius, etc., ja que es podria perdre l'objectivitat a l'hora de defensar els seus drets i els seus interessos. Els criteris en els quals, Som – Fundació es basa per aconseguir-ho són els següents: objectivitat, subsidiarietat i no discriminació.

2.2.4 CONFIANÇA. L'entitat, al llarg de la seva trajectòria, s'ha anat guanyant la confiança de les famílies o tutors de les persones amb discapacitat intel·lectual, així com d'entitats socials i administracions públiques, alhora que ha donat un tracte de proximitat a les persones que tutela. Els criteris en què Som – Fundació es basa per aconseguir-ho són els següents: empatia, personalització i reconeixement.

---

¹ Som – Fundació sempre ha tingut com a valor la transparència i aquest valor està totalment en la línia amb les lleis següents:
Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.
Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.
Llei 21/2014, de 29 de desembre, del Protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública.

capítol segon — disposicions relatives a l'organització interna del Patronat —

article 3. organització i funcions del Patronat

3.1 L'organització i les funcions del Patronat queden regulades als Estatuts de Som – Fundació (article 5 en endavant), sens perjudici de la submissió a les lleis i normes, aplicables i vigents en cada moment, referents a la regulació de l'organització i funcionament de les Fundacions.

3.2 Aquesta guia de Bon Govern concreta alguns dels aspectes regulats en els Estatuts en els quals es manifesta la voluntat fundadora que es manté permanentment i és vetllada pel Patronat.

3.3. Cada patró ha de protegir aquesta voluntat; reinterpretar-la, si s'escau, lligant passat, present i futur, fonamentat en criteris com:

3.3.1 *Fidelitat:* conservar en el temps una promesa expressada en la finalitat de Som – Fundació.

3.3.2 *Adaptabilitat:* concretar, interpretar i portar a la pràctica l'essència del fi fundacional.

3.3.3 *Prudència:* capacitat de valorar i calibrar fins i mitjans.

3.3.4 *Creativitat:* recerca de nous camins.

3.3.5 *Entendre:* creure i identificar-se amb el fi fundacional.

3.3.6 *Ser i estar propers a les necessitats de* Som – Fundació, és a dir, conèixer la vida de la fundació.

3.3.7 *Llibertat:* capacitat de fer quelcom amb altres per al bé del conjunt social, especialment per les persones amb DID.

3.3.8 *Responsabilitat/coresponsabilitat:* Capacitat —tant individual com corporativa— de garantir l'acompliment de la missió i les fites que Som – Fundació va marcant.

3.4 Finalitat de interès general: adreçada a tercers.

La finalitat d'interès general es fonamenta en:

3.4.1 *Justícia:* pensar i obrar segons dret i veritat.

3.4.2 *Solidaritat:* relació fraternal cap endins i cap enfora, sempre en benefici de les persones amb DID.

3.4.3 *Inconformisme:* capacitat de crítica, de denúncia i de plantejar alternatives de futur diferents.

- 3.4.4** **Altruisme:** tenir en compte el bé dels altres.
  - 3.4.5** **Visió de futur:** tenir els objectius clars i preveure (prospectiva) el que pot venir, en línia i amb la visió de la mateixa Fundació.
  - 3.4.6** **Servei:** estar a disposició dels altres, sobretot de les persones ateses per la Fundació.
- 3.5** Sense finalitat de lucre.
La manca de finalitat de lucre es fonamenta en:
- 3.5.1** **Honestedat:** ser justos en totes les decisions que es prenguin.
  - 3.5.2** **Generositat:** actuar per l'interès dels altres, no per interès propi.
  - 3.5.3** **Dedicació:** posar a disposició de la Fundació: temps, coneixements professionals, relacions socials i desig de treballar en la línia marcada per la pròpia Fundació.
  - 3.5.4** **Contribuir:** formar un equip humà apropiat a les necessitats de la Fundació.
  - 3.5.5** **Transparència:** vers els beneficiaris, donants i la resta d'involucrats en la tasca de Som – Fundació.
  - 3.5.6** **Independència:** només lligat a la voluntat fundacional i no deixar-se influenciar per pressions.
- 3.6** Efectivitat fonamentada en:
- 3.6.1** **Eficàcia:** voluntat proactiva d'assolir la finalitat que ens és pròpia.
  - 3.6.2** **Eficiència:** utilitzar de la millor manera els recursos disponibles.
  - 3.6.3** **Captació de nous recursos:** esmerçar esforços a cercar donants.
  - 3.6.4** **Gestió professional:** sobretot en capacitat d'iniciatives. Gust per la innovació i el riscos. Aprenentatge continu.
  - 3.6.5** **Control periòdic:** per verificar la bondat de les accions i no caure en rutines.
  - 3.6.6** **Autoavaluació:** per mantenir la frescor i evitar la rutina.
  - 3.6.7** **Actuar como a òrgan:** el Patronat és l'òrgan de govern, diferent de l'òrgan de gestió. Té la preocupació i s'ha d'ocupar de la formació, de l'estratègia, que faciliti i possibiliti la posada en pràctica del que sigui millor per la fundació i en controlarà els resultats.

article 4. sobre els patrons

- 4.1** Les funcions del Patró en relació amb el Patronat i la Fundació queden regulades de forma genèrica en l'article 5 dels Estatuts i en la legislació vigent.

4.2 Les funcions específiques que es demanen als patrons de Som – Fundació són les següents:

- 4.2.1** La defensa dels principis fundacionals.
- 4.2.2** La formació permanent en els objectius que pretén assolir la Fundació.
- 4.2.3** L'assistència periòdica a les reunions de Patronat.
- 4.2.4** Tot patró de Som – Fundació ha d'actuar amb:
  - Motivació
  - Capacitat
  - Generositat
  - Solidaritat
  - Independència

4.3 Salvaguarda de la independència.

- 4.3.1** El Patronat és sobirà en les seves actuacions orgàniques. Ha de vetllar perquè la sobirania s'exerceixi amb total independència i tenint només com a nord l'acompliment del fi fundacional.

4.4 Informació i compromís:

- 4.4.1** El Patronat de Som – Fundació es compromet a informar els nous patrons dels paràmetres rellevants (històrics, econòmics i tendències programàtiques actuals) de la Fundació. De les responsabilitats que implica el càrrec i explicitar genèricament quines aportacions (coneixements en l'àmbit d'actuació de la Fundació, altres àmbits, captació de fons, etc.) s'espera amb la seva incorporació.
- 4.4.2** Compromisos (drets i deures) del patró de de Som – Fundació:
  - 4.4.2.1** Servei. El patró es legitima pel servei a la Fundació. No per servir-se'n. En acceptar el càrrec es compromet a participar activament en el govern de la Fundació d'acord amb els principis i valors propis de Som – Fundació.
  - 4.4.2.2** Té el deure d'adquirir els coneixements necessaris complementaris per dur a terme correctament la seva funció.
  - 4.4.2.3** Té el dret i el deure de sol·licitar la informació necessària per a l'exercici correcte del seu càrrec.
  - 4.4.2.4** Ha d'obligar-se a no utilitzar en benefici propi, ni fer-ne un ús indegut, els actius materials i immaterials de la Fundació.
  - 4.4.2.5** Mantenir el secret de les deliberacions del Patronat i de tots aquells fets i dades de que tingui coneixement per raons del seu càrrec, fins i tot després de cessar en les seves funcions.
  - 4.4.2.6** Votar en contra -si es dóna el cas- de tots aquells acords que consideri que són contraris als fins de la Fundació, als Estatuts o a la L1ei.

4.4.2.7 Si la Fundació és titular o exerceix poder dominical d'una empresa mercantil, els patrons hauran de tenir en compte els interessos de la societat participada en el marc superior de les finalitats fundacionals.

4.5 S'estableixen els criteris següents orientadors per a la incorporació de nous patrons a Som – Fundació:

4.5.1 Ser presentat per un altre patró.
Preferentment ser una persona amb alguns coneixements o estar vinculada del tercer sector en general i al món de la discapacitat intel·lectual en particular, les ciències de la salut, l'ètica i l'educació en valors, la pedagogia, la comunicació, la cultura, el dret, l'economia, etc. Aquest perfil s'estableix de forma indicativa per als futurs patrons de Som – Fundació amb l'objectiu d'assolir un espectre ampli i plural de la societat civil catalana en cada moment, tot i no ser un criteri exclouent.

4.5.2 No incórrer en cap de les causes que inhabiliten per ser patró, segons l'article 5 dels Estatuts, ni les que així determini la legislació vigent en cada moment.

4.5.3 Tot i existir aquests criteris orientadors, el Patronat de Som – Fundació està obert a d'altres persones que per la seva especial qualitat humana estiguin interessats a formar-ne part.

4.5.4 Som – Fundació en tot moment estarà vigilant que es compleixin els criteris de paritat en els òrgans de govern, respectant les lleis i els protocols aprovats per la mateixa Fundació, vigents en cada moment.

4.5.5 Tot patró té dret a presentar diferents candidats per cobrir les vacants al càrrec de patró, amb l'únic requisit de presentar una carta avalant la nova candidatura i un breu currículum del candidat. Les candidatures podran ser presentades a la Junta Executiva. Un cop presentada la candidatura s'establirà un temps apropiat perquè la Junta Executiva consideri els diferents candidats i elaborarà un informe motivat. En el cas que hi hagi més candidats que vacants, la Junta Executiva elaborarà un informe motivat on es podrà decantar un o diversos candidats o, fins i tot, declarar deserta la candidatura. Aquests candidats seran presentats al primer Patronat que es convoqui amb aquest punt a l'ordre del dia, per elegir, mitjançant votació secreta, el candidat que es cregui més adient per cobrir la vacant de patró.

4.6 Sobre las votacions en el patronat

Les votacions seran secretes en els casos següents:

4.6.1 Quan s'esculli candidat a patró per cobrir una vacant, sempre que un patró ho sol·liciti prèviament o en la mateixa reunió.

- 4.6.2** Quan es realitzin les eleccions per a president o per a qualsevol dels càrrecs del Patronat i per a membres de la seva Junta Executiva, sempre que no hi hagi consens previ. En cas que hi hagi consens es considera que no es necessari.
- 4.6.3** Quan es prenguin altres acords, sempre que un patró ho demani.

article 5. sobre el patró en cap

El càrrec de patró en cap de Som – Fundació correspon al Pare Abat de Montserrat d'acord amb els Estatuts i les seves funcions són les que s'hi estableixen en l'art. 11.

article 6. sobre els càrrecs dins el Patronat

- 6.1** Les funcions generals del president, vicepresident 1r i 2n, tresorer i secretari estan regulades als Estatuts de Som – Fundació (article 7), sens perjudici de la submissió a les lleis i normes vigents en cada moment.
- 6.2** El nomenament dels càrrecs del Patronat està regulat amb caràcter general en l'art. 7 dels Estatuts de Som – Fundació.
- 6.3** La durada dels càrrecs serà per regla general de cinc anys. En cap cas es podrà sobrepassar el total de quinze anys des de la data de la seva primera elecció.
- 6.4** El director–gerent de Som – Fundació assistirà a les reunions del patronat, i hi intervindrà amb veu, però sense vot.

disposicions finals —

entrada en vigor —

Aquesta guia de Bon govern entrarà en vigor en el mateix moment de la seva aprovació per majoria de 2/3 parts del Patronat vàlidament constituït.

Amb l'entrada en vigor d'aquesta guia es deixa de tenir validesa el Reglament de Règim Intern.

qualitat —

Es promourà cada dos anys, o cada quan es consideri necessari, per un control de qualitat, l'elaboració d'una enquesta, elaborada pel responsable de Qualitat de la Fundació.

Aquesta guia de Bon govern té present el respecte per la diferència de gènere i l'ús no sexista del llenguatge. El fet que no es dupliquin els termes "el/la" o altres formes lèxiques que diferencien masculí/femení respon a la voluntat de facilitar-ne la lectura, i es considera que es refereix sempre al conjunt d'homes i dones.